

NGŨ ÂM TIẾNG SÁN DÌU Ở VIỆT NAM

1. Họ và tên nghiên cứu sinh: NGUYỄN THỊ KIM THOA

2. Giới tính: Nữ

3. Ngày sinh: 19/01/1977

4. Nơi sinh: Phú thọ

5. Quyết định công nhận nghiên cứu sinh: QĐ số 2260/SĐH ngày 07/12/2006 của Giám đốc Đại học Quốc gia Hà Nội.

6. Các thay đổi trong quá trình đào tạo: không

7. Tên đề tài luận án: Ngŭ âm tiếng Sán Dìu ở Việt Nam

8. Chuyên ngành: Ngôn ngữ các dân tộc thiểu số Việt Nam

9. Mã số: 62 22 01 25

10. Tập thể cán bộ hướng dẫn khoa học: GS.TS Trần Trí Dõi

11. Tóm tắt các kết quả mới của luận án:

- Luận án đã áp dụng lý thuyết ngữ âm học để nghiên cứu hệ thống ngữ âm tiếng Sán Dìu ở Vĩnh Phúc. Qua đó, luận án cũng chỉ ra được sự khác biệt về ngữ âm giữa tiếng Sán Dìu ở Vĩnh Phúc với ba địa phương khác là Quảng Ninh, Thái Nguyên, Tuyên Quang.

- Đưa ra một bức tranh chung về ngữ âm tiếng Sán Dìu ở Việt Nam. Dựa trên cơ sở của chữ quốc ngữ, luận án đã đề xuất một phương án chữ viết ghi âm để ghi lại tiếng nói cũng như vốn văn hóa dân gian của dân tộc này.

- Bằng việc so sánh một số từ vựng cơ bản giữa tiếng Sán Dìu với ba phương ngữ Quảng Châu, Mân, Khách Gia ở phía Nam Trung Quốc trên diện đồng đại, luận án đã thấy được sự tương ứng về mặt ngữ âm giữa tiếng Sán Dìu và phương ngữ Khách Gia là nhiều hơn cả. Điều này sẽ là cơ sở, sự định hướng cho việc nghiên cứu về mối quan hệ giữa tiếng Sán Dìu với các phương ngữ Hán ở Trung Quốc.

12. Khả năng ứng dụng trong thực tiễn:

- Kết quả nghiên cứu của luận án sẽ là tài liệu tham khảo cho các công trình nghiên cứu về các ngôn ngữ dân tộc thiểu số họ Hán Tạng ở Việt Nam.

- Kết quả nghiên cứu cũng trực tiếp góp phần vào những ứng dụng trong thực tiễn như: giáo dục ngôn ngữ, soạn các sách công cụ liên quan đến tiếng Sán Dìu, ghi chép lại tiếng nói cũng như vốn văn hóa của dân tộc này...

- Góp phần vào việc bảo tồn ngôn ngữ cũng như văn hóa của người Sán Dìu ở Việt Nam.

13. Những hướng nghiên cứu tiếp theo:

- Kiểm chứng các kết quả nghiên cứu về ngữ âm tiếng Sán Dìu bằng phương pháp thực nghiệm.

- Triển khai hướng nghiên cứu so sánh – lịch sử để tìm về nguồn gốc của tiếng Sán Dìu cũng như sự biến đổi ngữ âm của ngôn ngữ này sau khi người Sán Dìu sang Việt Nam.

14. Các công trình đã công bố có liên quan đến luận án:

1). Nguyễn Thị Kim Thoa (2005), “Bước đầu mô tả hệ thống ngữ âm tiếng Sán Dìu ở Việt Nam”, *Tạp chí Ngôn ngữ* (11), tr. 68 - 80.

2). Nguyễn Thị Kim Thoa (2005), “Hệ thống âm đầu tiếng Sán Dìu ở Việt Nam”, *Kỷ yếu Hội thảo Ngữ học trẻ*, Hội Ngôn ngữ học Việt Nam, tr. 199 - 205.

3). Nguyễn Thị Kim Thoa (2006), “Phương thức ghép trong cấu tạo từ tiếng Sán Dìu”, *Kỷ yếu Hội thảo Ngữ học trẻ*, Hội Ngôn ngữ học Việt Nam, tr. 259 – 262.

4). Nguyễn Thị Kim Thoa (2007), “Một vài đặc trưng ngôn ngữ - văn hóa thể hiện qua lời chào hỏi của người Sán Dìu”, *Kỷ yếu Hội thảo Ngữ học trẻ*, Hội Ngôn ngữ học Việt Nam, tr. 272 – 275.

5). Nguyễn Thị Kim Thoa (2008), “Những tương ứng ngữ âm giữa tiếng Sán Dìu ở Việt Nam và tiếng Hán hiện đại”, *Tạp chí Ngôn ngữ* (2), tr. 43 - 56

6). Nguyễn Thị Kim Thoa (2009), “So sánh cách cấu tạo từ chỉ ngày trong tiếng Sán Dìu và tiếng Hán”, *Kỷ yếu Hội thảo quốc tế về Nghiên cứu và giảng dạy ngôn ngữ, văn hóa Việt Nam – Trung Quốc ở Đông Á và Đông Nam Á (lần thứ II)*, Trường ĐHKHXH&NV Đại học Quốc gia Hà Nội và Trường Đại học Dân tộc Quảng Tây Trung Quốc, Hà Nội, tr. 543 – 553.